

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnosti prejeman:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5—
četrt leta	2—	četrt leta	5—
na mesec	190	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Upravnost: Knafelova ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvezdor izvenčni nesložljivi in premikli.

Inserati veljajo: petrostopna petti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnosti naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Počasnejša številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Naredna izhajanja telefon št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6—
na mesec	2—
celo leto	K 28—
pol leta	13—
četrt leta	6—
na mesec	2—
za Ameriko in vse druge dežele:	K 30—
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnost: Knafelova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Klerikalci in vseučilišče.

Slovensko vseučilišče je bilo klerikalno vedno le sredstvo in nikdar namen. Vseučilišča sploh ne marajo, a ker je ta narodna zahteva popularna, jo porabljajo, da se na eni strani pred slovensko javnostjo kažejo narodnjake, na drugi strani pa jo porabljajo kot taktično orožje zoper Bienerthovo vlado.

Najbolj brezvestno ravna v tem oziru dr. Šusteršič. Vsakdo se še spominja, kako brezobjektivno je lani zlorabil vseučiliško vprašanje proti ljudi; tako, da so bili ogorčeni Čehi in Malorusi in Slovenci. Takrat si je mislil pomagati s tajenjem, a trije ministri so ga v slovesni obliki postavili na laž.

Zlorabljenje vseučiliškega postultata pa se nadaljuje; časih dobi opazovalec utis, da hočejo klerikalci positi in za vsako ceno kompromitirati slovensko zahtevo, da bi jo onemogočili.

Ni se dolgo tega, kar je dr. Šusteršič v konferenci klubovih načelnikov v imenu »Slovenske Enote« dal slovesno izjavo, da slovenske stranke na noben način ne dopuste, da bi se odkazal vladni načrt glede italijskih pravnih fakultete brez prvega čitanja odsek.

Namen te izjave je bil dobro preudarjanje. Slovenske stranke so hotele to izjavo prepričeti, da bi prišel ta načrt v kratkem v odsek ali sploh na razpravo. Čim daje se razprava združuje, čim daje pride do odločitve, toliko bolje za nas.

A glej! Menda že v drugi seji po tej izjavi dr. Šusteršič je prišel vladni načrt na dnevni red — vzlizavi dr. Šusteršič.

Med slovenskimi poslanci je nastala opravičena nevolja in energično so vprašali predsednika poslanske skupnosti dr. Pattaya, kako je mogel kljub izjavi dr. Šusteršiča to storiti.

Predsednik dr. Pattay je na to odgovoril: »Vprašal sem dr. Šusteršiča in on ni imel nič proti temu.«

Torej tisti dr. Šusteršič, ki je na konferenci klubovih načelnikov dal v imenu »Slovenske Enote« tako energično izjavo, je dva dni pozneje za hrbtom »Slovenske Enote« sam privolil, da je predsednik Pattay ustregel Italijanom.

Dr. Šusteršič, vprašan, kako je mogel to storiti in videč, da ne more vajiti, se je izgovarjal, da spada določitev dnevnega reda v predsednikovo kompetenco in da bi bil predsednik, če bi bil hotel, mogel postaviti načrt o ital. fakulteti na dnevni red tudi brez privoljenja dr. Šusteršiča v slučaju ugovora pa bi dobil v zbornici zase večino.

Resnično je pač, da bi bil predsednik smel postaviti načrt na dnevni red tudi brez privoljenja dr. Šusteršiča, ni pa gotovo, da bi bil v slučaju ugovora imel večino zbornice na svoji strani.

Vprašanje pa je, če bi se bil predsednik Pattay upal bruskičati v »Slovensko Enoto«. Ze v tem, da dr. Pattay vprasil dr. Šusteršiča za privoljenje, da sme načrt postaviti na dnevni red, tiči dokaz, da bi proti volji »Slovenske Enote«, zastopane po dr. Šusteršiču, tega ne bi storil.

Tako je dr. Šusteršič olajšal predsedniku Pattyu, da je izkazal Italijanom veliko uslužbo in olajšal Italijanom njih prizadevanje dobiti visoko šolo proti volji Slovencev.

Po zaslugu dr. Šusteršiča je sedaj načrt že v odseku. »Slovenec« govorji sedaj o obstrukciji. Tu pa je treba vprašati: Kdo pa je odpravil obstrukcijo, kdo pa je premembo poslovnika predlagal in sprejetje dnevnega predloga slavil kot nekaj izrednega, nekaj silno znamenitega, kar spravi Slovane na krmilo in zagotavlja večno slavo dr. Janezu Evang. Kreku?

V odseku se ne bo dala stvar dolgo zavleči. Vsek član pride samo dvakrat do besede in bo tu obstekoj hitro zmanjkalo sape, v zbornici pa bo Krekova glijotina skrbela, da bo hitro konec vsemu odporu. Med nas Slovenci se bo pokazalo kako moder in pameten je bil Krekov proslavljeni predlog radi premembe poslovnika, pokazalo se bo pa tudi, da je dr. Šusteršič vodila samo goreča vnema za slovensko vseučilišče, ko je pomagal Pattay utrditi z uslugami italijsko-nemški blok in ko je napeljal vodo na italijski mlini.

Volilni shod.

Za dopolnilne volitve v ljubljanski občinski svet.

V nedeljo dopoldne je bil v Mestnem domu shod volilcev za ljubljanski občinski svet; postaviti je imel kandidate za letosnje dopolnilne volitve v to korporacijo. Shod je otvoril predsenik izvrševalnega odbora slovenske narodno-napredne stranke, župan Ivan Hribar. Omenil je predvsem delovanje klerikalne stranke, ki stremi za tem, da bi v svoje roke dobila ljubljanski mestni zastop. Klerikalna večina v deželnem zboru je sklenila v ta namen nov volilni red za mesto Ljubljano. Nekateri so mislili, da ta načrt postane prav kmalu zakon. Stvar pa ne gre tako hitro; do ustanovitve tega načrta je še zelo daleč. Volitve se bodo torej vrstile letos še po starem volilnem redu. Občinski svet ljubljanski je sicer želel reformirati ljubljanski volilni red; sklenil je tudi reformni načrt, po katerem bi se volitve vrstile v štirih razredih in bi v četrtem razredu volili samo tisti, ki v drugih razredih nimajo volilne pravice. Ta načrt je predložil občinski svet deželnemu odboru, ki ga pa ni upošteval in ga ni predložil deželnemu zboru. Letos izstopa po statutu iz občinskega sveta 10 občinskih svetovalcev, vsled resignacije enega občinskega svetovalca pa se je izpraznilo še eno mesto v tretjem volilnem razredu. Mestno gospodarstvo je vsakemu dobro znano, nikdo mu ne more nič resničnega oporekati. Občinski svet bo imel letos prav mnogo dela: sezidati bo treba dve šoli, dve delavski hiši, tržnico, obrtno šolo, prizidek k višji deklinski šoli itd. Treba je torej poslati v občinski svet take može, ki imajo veselje do dela. — Po tem ugovor je bil voljen predsednikom shoda dr. Švigelj, ki pravi, da je treba izvoliti v III. volilnem razredu troje, v II. in I. razredu pa po četveri občinskih svetovalcev. Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je bil mnenja, da se naj ne menja nič, in da ostanejo tudi vnaprej že doseđani občinski svetovalci. Ce pa so volilci drugega mnenja, se bo seveda izvrševalni odbor uklonil. Gledate kritik in napadov na mestno gospodarstvo je govornik mnenja, da vendori občinski svet odgovoren za to, če preveč dejuje ali sneži. Nai kritiki napišejo želite in obenem tudi kritike ter pošljajo občinskemu svetu, ki bo gotovo rad vsaki želji ugodil, za katero je najti pokritje.

Dokler pa nima zlatega rudo-kopa, je treba skrbeti za ravnotežje v finančih in je treba upoštevati predvsem to, kar je potrebno, potem to, kar je koristno in slednji pride na vrsto to, kar je prijetno. — Za tretji razred predlaže govornik dosežanja »dva občinska svetovalca Kožaka in Malija; na mesto prostovoljno izstopivšega občinskega svetnika Berganta pa inženirja v tobačni tovarni Koblerja.

Dr. Žerjav je mnenja, da se pri postavljanju kandidatov ni postopalo v formalnem oziru pravilno. Kandidate za občinski svet bi bilo treba postaviti tako kakor lani; zaslišati na-

rodno-napredna politična društva ljubljanska in potem naj bi izvrševalni odbor sestavil kandidatno listino. To je v interesu naše stranke in najbolj pravilno. Naj se torej sklene tudi letos to postopanje kakor lani. Govornik pa izjavlja, da se ukoni event-družbeni sklep in poudarja, da proti nobenemu bivših občinskih svetovalcev nima nobenega ugovera.

Zupan Hribar izjavlja, da je izvrševalni odbor tudi letos sklenil dogovoriti se s političnimi organizacijami; celo stvar je imel v rokah dr. Oražen, ki je pa odpotoval na jug, govornik sam pa je bil na Dunaju. Zdaj pa ne kaže več odlašati. Zato predlaže, naj se kar na shodu stvar reši. Zupan predlog je bil v večino sprejet. Nato je bil sprejet soglasno tudi predlog glede kandidatov v III. volilnem razredu. Za II. volilni razred ostanejo doseđani občinski svetovalci, namreč Lenč, Predovič, dr. Triller in pl. Trnkoczy. Vsi ti kandidatje so bili soglasno sprejeti. — Slednjič izjava dr. Švigelj, da letos sicer menja ne bo volilnega boja, vendar je dolžnost vsakega, da gre na volilce. Nai se pokaže, da je narodno-napredna stranka v Ljubljani močna. — Dr. Švigelj nato zaključi volilni shod.

Dopolnilne deželnozborske volitve na Goriškem.

V Gorici, 4. aprila.

Zveza Pajer - Gregorčič je zaresila v sloveči deželnozborskem seji 27. decembra 1909. veliko politično lopovstvo; kar brez vsakega pravega vzroka je razveljavila izvolitev 3 poslancev iz slovenskega veleposelstva. Vsled tega sta odstopila solidarni tudi dr. Gregorin in Andrej Gabršček, katerega izvolitev so bili tudi vrgli v verifikacijski odsek, dasi mi bilo nobenega povoda za to. Deželni zbor je zboroval daje brez 5 slovenskih poslancev, prav kakor da so hoteli pokazati, kako plodonosno je deželnozborsko zasedanje, kadar gospoduje v njem neomejeno slovita zveza. Ti nameni se jim niso posrečili, vendar pa imajo slovenski klerikalci usta polne samohvale, sloneče na hrizi, sedaj pred dopolnilnimi volitvami.

Kras voli v nedeljo 10. t. m. enega poslancev iz kmečkih občin. Eventualna očja volitve je določena še na dan 14. t. m. Trgi in mesta volijo v nedeljo 17. t. m. enega poslancev. Eventualna očja volitve bo 21. t. m.

Slovensko veleposelstvo pa voli 3 poslancev v soboto 23. t. m. Eventualna očja volitve je določena še za isti dan popoldne.

Klerikalci so dobili lani proti vsakemu pričakovaniju s Krasa dva poslance: enega iz splošne in enega iz kmečke kurije. Zato so se pa vrgli tudi sedaj v ljut boj za svojega kandidata, katerega so si izbrali na zgornjem Krasu. Dobro vedo, da nimajo še dosti iskati po zgornjem Krasu, zato so šli po kandidata v Rodik, da bi vlovljali glasove zanj zlasti med Brki. Kraška duhovščina je na delu ter se giblje in agitira, upoštevajoč, kajščen velikanski uspeh za klerikalno stranko bi bila zmaga pri dopolnilni volitvi. Klerikalci napenjajo vse svoje moči, da bi zmagali. Ce ne bo zmage, bo to bud mrzel curek na rasgreti hrbitišči zmagne navajenih klerikalcev. Klerikalci povdarjajo, da je nujno potrebno, da vladu enotni duh med slovenskimi deželnimi poslanci — resnica pa je ta, da tisti enotni duh, ki preveva sedaj Gregorčiča in njegove kimovce, neizmerno skduje goriškim Slovencem.

Kontrole in prvega delovanja za ljudstvo je potreba v goriškemu deželnemu zboru kontrole, da ne bodo prekoračevali proračunov kar tebi nič meni nič ter si potem iskali potrdila brez vsakega poročila ter da ne bodo skrivali deželnih deficitov.

Pet poslancev je treba voliti. Če bodo volilci vpoštevali prav sedanjih položaj ter posijo v goriško poslansko zborico med sposobnimi moži, potem bodo tvorili ti imponujoče zastopstvo v primeru s člani drugih klubov na slovenski in laški strani. Pri laških liberalcih je začetek in konec dr. Peškarja, pri laških klerikalcih veljata kaj Faidutti in Baggatto, ki ima prvo besedo, pri slovenskih klerikalcih pa je načelnik jecljavi Gregorčič, ki je pa na skrivnem tolko zgovornejši, drugi so muteti. Zato igra novih 5 poslancev v deželnem zboru lahko prav lepo in važno vlogo. Nai bi le volilci to vpoštevali v polni meri!

Začetna bitka se začne na Krasu, vrjejo se seveda tudi na trge in mestna, končno pa z zadnjim silo na veleposelstvo. Začne pa, kakor rečeno Kras. Dopolnilna volitev na Krasu bo vplivala na ostale. Nadejam se, da so si tega svestni kraški volilci ter da pojdejo zognjeni v boj za volitev 10. t. m. Po Krasu je vladala v zadnjem času neka čudna apatija, ki pa je bila posledica zamotanih političnih razmer in polupretrekeloga časa. Naj neha ta apatija vsprije nujne potrebe, da pride v deželnem zbor 5 celih mož, ki bodo dali deželnemu zboru goriškem čisto drugačno lice, nego je je imel v letosnjem zasedanju. Kraševci so poklicani započeti dobro delo ob bližnjih dopolnilnih volitvah.

Kot dobro znamenje smatramo večrajšnji lepo uspeli volilni shod v Dutovljah, v središču najbolj živahega dela Krasa. Shod je sklical predsednik izvrševalnega odbora narodno - napredne stranke A. Gabršček. Udeležili so se odspolane manjih občin, tako da je bil shod klub slabemu vremenu prav dobro oljšan. Gabršček je govoril o političnem položaju v deželi, kako je bilo nekdaj, kako je sedaj, kako je nastala zveza Gregorčič - Pajer leta 1900, kako so Lahi izkorisčali deželni zbor za velike investicije za Furlanijo. Pojasnil je obširne, kaj se je gojilo v seji deželnega zabora 27. decembra lani, kako je večina razveljavila 3 mandate iz slovenskega veleposelstva, potrdila pa izvolitev iz trgovsko - obrtne zbornice ter tako dala svoj blagoslov znanim sleparjam ob volitvi v to zbornico, razložil je, zakaj sta odstopila tudi on in dr. Gregorin, da sta storila to v znak protesta proti brutalnemu nasilstvu. Ljudstvo je to

moralna poučiti, da je ves proces same politična farša, ki bi bila neizrečno smešna, ako bi se pri tem ne šlo za življenje 52 nedolžnih obtožencev.

Ves proces je slonel na izpovedah vohuna Gjorgja Nastića, ki je posamne obtožence dolžil naravnost hudo delstva veleizdaje. Na stotine drugih zaslišanih prič pa ni izpovedalo ničesar drugega, kakor da so se obtoženci čutili kot Srbi, da so se posluževali narodnih srbskih znakov, da so prepevali srbske pesni in da so se borili za ravнопravnost srbskega naroda na Hrvatskem.

Zlotin »veleizdajnikov« je bil torej zgolj v tem, da so se čutili Srbe in da so svoje narodno preprica, tudi neustrašno izpovedovali.

A ne glede na to, da obiravnavi dognala niti enega fakta, ki bi se ga dalo subsumirati kot hudo delstvo veleizdaje, vendar je sodoči samo na temelju sumljivih Nastićevih izvedb izmed 52 obtožencev odsodilo njih 34 v 5 do 12letno težko ječo.

Par mesecev kasneje se je pričel na Dunaju proces hrvatsko - srbske koalicije proti dr. Friedjungu, ki je obdolžil v »Neue Freie Presse« poslane hrvatsko - srbske koalicije, da so bili v veleizdajniški zvezi s srbsko vlado.

Dejstva, ki so se dognala v tem procesu, so razkrinkala v vsi nagoti politiko merodajnih dunajskih krovov.

Dokazalo se je, da so bili vsi dokumenti, na katere se je naslanjalo sumišenje o veleizdajniških zvezah hrvatskih in srbskih politikov na Hrvatskem z Belgradom, navadni falsifikati.

Kaj je bila posledica Friedjungovega procesa je znano: Sprememba vladnega sistema na Hrvatskem.

Dokumenti, ki bi naj služili v dokaz Friedjungovih obdolžitev, so igrali veliko, ako tudi ne javno vlogo v »veleizdajniškem« procesu.

Cim so bili ti dokumenti na Dunaju spoznani za falsifikate, se je morala z njimi zrušiti tudi zgradba, ki jo je v Zagrebu na temelju onih dokumentov sezidal državni pravnik Accurti proti 52torici srbskih »veleizdajnikov«.

Izid Friedjungovega procesa je bil torej odločilen in merodajan tudi za končni facit zagrebske »veleizdajniške« afere.

Friedjungov poraz na Dunaju je moral imeti nujno posledico — poraz vproriteljev »veleizdajniškega« procesa na Hrvatskem.

Že meseca decembra je moralo biti vsakomur, ki je pazno nasledoval dogodek, jasno, da se zagreški »veleizdajniški« proces ne more končati drugega, kakor se je v resnici končal.

Končni izid zagreške afere morata z zadovoljstvom navdati vsakega rodoljubnega Slovana, saj je po dolgotrajni borbi vendarle zmagača pravice nad krivico in nasilствom.

Res, v tej borbi je bilo mnogo žrtev, ki so počelo drugi leti v več zdihovale po ječah, toda efekt te gigantske borbe je za Slovanom, posebno pa za Jugoslovane uprav ogromen.

Ne samo, da je veleizdajniški proces mogočno razplamtel idejo jugoslovanskega edinstva ter nerazrušno okreplil slog med enokrvnimi na rodom, hrvatskim in srbskim, mar več je poglobil tudi kulturno vzajemnost vseh slovenskih narodov ter vzbudil posredno kolosalno zanimanje v vsem kulturnem svetu za pereče jugoslovensko vprašanje.

Res, poediani brata Pribičević in tovarši so morali prenesti neizrečeno trpljenje, morali so postati narodni mučeniki v besede pravom pomenu, da je mogla zagospodovati pravica in zmagati velika ideja.

Njih mučenštvo je sedaj prešlo v zgodovino, in imena mučenikov bodo z latimi črkami vdolbeni v povestnico velike borbe, ki jo vodi zdrženo jugoslovenstvo s svojimi sovragi za uresničenje svojih kulturnih idealov!

Umor na Begunjski.

V soboto popoldne ob pol 4. se je nadaljevala razprava proti baronu Bornemu lovecu Eisenpassu. Predsednik, dvorni svetnik Pajk, je prečital razne na dogodek se nanašajoče spise in izvide. Končno je omenil, da je baron Born predložil sodoči list »Jägerzeitung« iz leta 1905., 1906. in 1907. V tem listu se nahajajo članki, v katerih se pripovedujejo slučaji, da so lisice, kune in dihurji mrtvimi srnam in divjimi kozlom odgriznile glavo tako gladko, da se je na prvi pogled zdelo, da so bile glave dotičnim živalim odrezane z nožem.

On — predsednik — je prečital vse dotične članke in mora konstatirati, da so v člankih »Jägerzeitung« res navedeni konkretni slučaji, da so lisice in kune mrtvimi živalim odgriznile glavo tako ostro, da se je prvotno domnevalo, da so bile glave odrezane. To je konstatiral, da odpade potreba dotične članke prečiti.

Ko sta zagovornik in državni pravnik stavila že par docela brezpomembnih vprašanj, je predsednik proglašil dokazino postopanju za zaključeno ter dal besedo zastopniku obtožbe dr. Neupergerju.

Državni pravnik — zagovornik.
Zastopnik obtožbe dr. Neuperger je govoril približno tako-le:

Priznati se mora, da se skrb za ohranitev love izvaja prestreglo in često tudi prenapeto. Zato se tudi lovski čuvaji dajo mnogokrat zapeljati k neprevidnim dejanjem. Tudi dejanje obtožence Eisenspessa je bilo neprevidno. (Kako obzira je gospod dr. Neuperger napravil obtožbo!) Sicer imajo državni pravniki navado, da slikajo vsakega obtožence kakor živega vraka v človeški podobi!, kar pa seveda ne izključuje njegove krvide in njegove kaznosti.

Obtoženec je streljal, o tem se ne da dvomiti, saj to sam priznava. Prvi strel se je izprožil slučajno, drugič pa je obtoženec ustrelil, da bi ostrasil, kakor pravi, namišljene tatarske lovece.

Po tem drugem strelu je Rožič omahnil in padel.

Brezvomno je, da je Rožiča zada krogla.

Da-li je zader od krogle padel takoj ali šele kasneje, je postranska stvar.

Domnevamo lahko, da je bil Rožič zader v glavo, s popolno gotovostjo pa tega ne moremo trditi, ker glave manjka. Kavzalna zveza bi bila s tem sklenjena, ako bi nam ne nedostajalo tega važnega člena v kavzalni verigi.

Sicer pa si tudi ta manjkajoči člen v kavzalni zvezi lahko konstruiramo. »Warum in die Ferne schweifen, das Gute liegt so nah.«

Popolnoma izključeno je namreč, da bi bil Rožič poginil na drug način, kakor da je bil zader od krogle. To je tako jasno, da ni treba v to prav nobenega dokaza.

Skoro ni mogoče domnevati, da bi bil Rožič raz skalo padel in se posrečil.

Tudi zdravniški izvedenec dr. Plečnik je izjavil: »Ako bi se bil Rožič ponesrečil, morale bi se dati na njegovem telesu konstatirati razne okvare, ki jih pa na Rožičevem mrtvem truplu ni bilo opaziti.« Res pa je tudi, kar je izpovedal drugi izvedenec, da so se prigodili slučaji, da so turisti padli raz skale in ostali na mestu mrtvi, ne da bi se na njihovem telesu dala konstatirati najmanjša poškodbja.

Prehajjam sedaj k izpovedbam zaslišanih prič.

Priznati moram, da so te izpovede polne nasprotstev. (Ali je že kdaj kak državni pravnik o pričah obtožbe govoril v takem tonu in jih skušal sam devati v nič? Opomba poročevalca.) Ne morem trditi, da bi bile priče namenoma krivo izpovedale, nemen pa, da so te izpovedbe bolj ali manj izraz prerazgrete fantazije. (Dr. Neuperger torej dolži priče obtožbe — z drugimi besedami in bolj umljivo povedano — naravnost, da so objektivno krivo pričale! Opomba poroča!) Naj bo že stvar takšna ali drugačna, toliko je gotovo, da se te subjektivne izpovedbe kolikor toliko krijejo z objektivno resnico.

Vkljub temu pa je dogodek na Begunjski tudi po današnji razpravi ostal nepojasnjen.

Glavno je, da ne moremo ovreči obtoženčevega zagovora (Ker ga nečete!), da bi bil ravnal v sovražnem namenu.

Ce tudi ne moremo dokazati, da bi bil Eisenpass postopal s sovražnim namenom, vendar moramo razsodbo o tem prepustiti svobodnemu prevdarku visokega sodnega dvora. Ako je sodoči prepričano, da je obtoženec ravnal v sovražnem namenu, naj ga kaznuje v smislu zakona.

Ob koncu še eno pripombo.

Lovski čuvaji imajo navado streljati, da bi s streli ostrašili tatarske lovece. To je nedopustno in po zakonu prepovedano. Zato bi se moral vsak lovski čuvaj, ki strelja, četudi nima namena, koga zaderi, najstrože kaznovati.

Predlagam torej, da se obtoženca kaznuje v smislu § 335. kazenskega zakona. Kar se tiče odmere kazni, je treba uvaževati, da je obtoženec v bistvu priznal svoje dejanje in da je dosedjal bil neoporečen. Toda vsa ta dejstva ne odtehtajo veličine zanikernosti in brezbrinosti obtoženčeve.

Uničeno je bilo mlado življenje, revni materi je bil ugrabljen edini sin - reditelj! (Dr. Neuperger je tako temeljito proučil akte in se tako uglobil v slučaj, da niti ne ve, da sta ustreljenec Rožiču umrl oče in mati in da je ustreljeni mladenič moral skrbeti za troje sirot! Potem se tudi ni čudit, ako je posabil zastopati interes teh sirot, ki so ingubile s svojim najstarejšim bratom edinog reditelja!)

Nato ponizno mislimo je, da je s tem gosp. državnega pravnika na mestnik grdo zanemari svojo dolžnost! — Opomba poroča! Četudi ne moremo trditi, da bi bil obtoženec izvršil svoje dejanje v sovražnem namenu, vendar moramo zahtevati, da se ga najstroje kaznuje v smislu zakona. — (Da se izognemo vsem naknadnim domnevam, moramo odkrito priznati, da nam je koncept svojega govora izročil — dr. Neuperger sam, za kar mu izrekamo tem potom svojo toplo zahvalo.)

Zagovornik dr. Krisper

izvaja sledče: Visoki sodni čvor Nikakor ne morem razumeti tako more državni pravnik predlagati, da naj se obtoženec kaznuje čim najstroje radi pregreška po § 335. Saj se ne more čisto nič ozirati na priče, ki so tako zmedeno govorile. Ozirati se mora tudi na to, da je bil obtoženec priljubljen pri vseh svojih gospodarjih in da je doslej že ne omadeževan. Javnost, ki se je že davno s to stvarjo pečala, je bila opravičeno zelo razburjena. To javnost pomiri sodni dvor samo na ta način, da se ne ozira na predlog državnega pravnika, marveč eprost: enca vsake krvide in kazni. V smislu naših modernih zakonov se mora soditi, da mož ne pa o dejanju samem. Pomisliti je treba, da je bil mož dva meseca v preiskovalnem zaporu in da so vse žandarmerijske poizvedbe dognale samo to, da je obdolženec miren, priljubljen in dobroščen človek. Opozorjam na to, da izvajanja državnega pravnika niso prosta nekih predsedkov. Nenčem trditi, da sta Šink in Kremeršek kriva Rožičeve smrti (Ta je pa narenitna!) vendar se mi enjuno ravnanje ob dogodku zelo čudno zdi. Obdolženec je odkritosčen človek, saj je že čez nekaj dni poročal svojemu gospodarju, da se mu je sprožila puška in da je enkrat ustrelil v zrak. Obdolženec je pameten človek, zato je izključeno, da bi streljal na julija. Saj mora vedeti, da bi si s tem uničil celo svoje življenje. On ni bil čisto nič razburjen ter je popolnoma mirno streljal. Dvomim, da bi bil Rožičovo smrt provzročil streli in dvomim, da bi luknja v klobuku izvirala od kroglice. Na truplu ni bilo opaziti nikake rane, edina možnost je, da bi bil ustreljen v glavo. Žesati pa ne more nihče verjeti. Rožič se je tudi lahko ubil, ko je padel po jaraku. Nikakor ni dokazano, da je Rožičovo smrt provzročil streli, ranjeno bolj verjetno je, da se je Rožič ubil. Da mu je glava odgnila in se zatrkljala po hrbi. Dogodek je popolnoma pojasnjeno. (?) Predlagam, da se obdolženec popolnoma oprosti, alč pa ne, naj bo obojen samo radi prestopka v smislu § 431. k. z. in ne radi pregreška v smislu § 335 k. z. Ker so gospodje sodniki tudi loveci jih opozarjam na to, da se ta § 335 k. z. po znanim reku: Danes meni jutri tebi, prav lahko obrne tudi proti njim. Prosim torej za milje sodbo, ki bo pomirila tudi naš razlurjeno javnost.

Nato se poda sodni dvor v posvetovalnicu.

Po daljšem posvetovanju razglasiti dvorni svetnik Pajk sledče:

sodbo v imenu Nj. Veličanstva:

Obtoženec Pavel Eisenpass je kriv prestopka po § 431. ter se olsoči na štirinajst dni zapora.

Zaseben udeleženec Ivan Pretnar se s svojim zahtevkom zavrne na civilno pravno pot.

Razlogi:

Sodni dvor se ni mogel prepričati, da bi bil provzročil Rožičev smrt obdolženec Eisenpass. Mogoče je, da se je ubil, ko je padel po jaraku. Tudi ni dokazano, da bi bila luknja v Rožičevem klobuku provzročena po kroglici; mogoče je sicer, to da dokazano ni. Obdolženec pa je kriv prestopka v smislu § 431. k. z., ker je streljal za ljudmi, s čimer je bil lahko provzročil kako nesrečo. Zato je obsodba opravičena.

Bratstvo slavlje si! in

hrvatskih trgovcev

Pretekla dva dneva je slavilo slovensko in hrvatsko edinstvo v Zagrebu imenito slavlje. Zastopniki »Slovenske Matice« so se udeležili občnega zborova »Hrvatske Matice«, dapravljajo zbljajanje na kulturnem in književnem polju, dočim so slovenski trgovci z dnevnim posegom pri hrvatskih tovariših položili temelj k praktičnemu zbljajanju na polju trgovine.

Pevski zbor slovenskega trgovskega društva »Merkur« je na povabilo bratstva hrvatskega društva »Merkur« priredil v nedeljo izlet v Zagreb. Poleg polnočtevilega pевskega zborova se je udeležilo izleta tudi mnogo drugih članov, kakor predsednik društvenega razredišča gosp. d. r. Triller, svetnika trgovske zbornice gg. Hren in Meja, obč. svetnik Močil in več drugih

ljubljanskih trgovcev. V Zagrebu se jim je pridružilo več štajerskih trgovcev, na čelu jih veletržec gosp. Peter Majdič. Iz Ljubljane se je odpeljal čez petdeset izletnikov in nekaj dam, čeprav bi si želeli od ljubljanskih trgovcev večje udeležbe.

Sprejem v Zagrebu je bil nad vse pričoren in sijajen. Hrvatski »Merkur« je korporativno z zastavo pričekoval izletnike na kolodvora, pa tudi drugega občinstva je bilo natlačeno poln peron. Ko se je vlak ustavil, so zagremeli gromovi »Živo Slovenči!« in predsednik hrvatskega »Merkurja« veletržec v bankir gosp. Šandor Aleksander je v vznesenih besedah pozdravil doše slovenske goste. Čutimo se počašene, je dejal, da ste nas obiskali. Uverjen sem, da postanemo slovenski in hrvatski trgovci iskreni prijatelji in da se bomo združili v složno delovanje za razvoj in prospeva vaše kakor naše trgovine. — Za pozdrav se je zahvalil imenom »Merkurja« d. r. Triller, ki je poudarjal, da bo slovenska in hrvatska vzajemnost dobila realna tla, ako se zbljajo zastopniki trgovine. Vaš sprejem nas je presenetil, je dejal govornik, toda ker velja oni veliki ideji, da postavimo v današnjem obiskom temeljni kamen zbljajanja slovenskega in hrvatskega trgovstva, nas veseli ta prisrnost in zato kliče: Zivelj Hrvatje!

V sprevodu smo šli v mesto in tudi na potu so Hrvatje prirejali ovajacijo Slovencem. Skupno stanovanje in shajališče je bilo v hotelu »Pri zlati kronic«, s katerega sta v hrvatska predstavili dve zastavi: slovenska in hrvatska. Pred vhodom je bil napravljen velik napis: »Dobro došli braćo Slovenči!«

Zvečer ob 8. se je vršil koncert ob teh trgovskih društvih »Merkur« v veliki, krasni dvorani streljane. So delovala je godba domačega domobranskega polka pod vodstvom kapelnika gosp. Muhiča in igrala poleg treh hrvatskih, izključno slovenske komadi. Ko so nastopili naši pevci, so bili takoj predmet burnim ovajacijam občinstva, ki je popolnoma napolnilo veliko dvorano, kakor tudi vse stranske dvorane streljane. Gleda izvajanja pevskih točk moramo pa naše »Merkurje« - pevce zelo poohvaliti. Peli so res krasno, in lahko rečem, očarali občinstvo, ki ni štědilo z odobravanjem. Zlasti Jančev »Pastir« je naravnost navdušil poslušalce in pevci so ga moralni ponoviti. Posebej so se solista. G. Češ in Štancar in kar je po sebi umevno, vrli kapelnik

čkega liceja v Ljubljani je daroval naši družbi 6 K 20 v mesto vence na grob umrlemu pesniku Ant. Medvedu. Hvala!

Mesto cvetk na krato pesniku Antonu Medvedu, pošljata druži sv. Cirila in Metoda 2 K Franja in Rado Kozjek iz Vač s sledenimi vrsticami:

Počival si mirno, na odrmu mrtev.
Stanovskih bratov nesrečna žrtve.
Domača Te krije, zdaj zemeljska
plast.

Pesni Tvoje pa ostanejo naroda last.
Preživel dni vrakačne kot mučenik.
V srečih naših sezidal svoj spomenik.

Nabiralcev znak za družbo sv. Cirila in Metoda. stare znake imajo le takrat vrednost in jmena za družbo sv. C in M. če so ohranjene cele. Tudi robščki ne smejti biti potrgani. Vse enjene nabiralec prsimo, da na to pozijo. Pri striženju naj se raje malo več papirja pri znanki pusti, da se zobčki nepokvarjeni ohranijo.

Občeni zbor gospodarskega najednega društva za St. Jakobski okraj vrvi se v nedeljo 10. aprila t. l. dopoldne ob 10. v gostilni g. Lovro Šarca (Rastobar) na Karloški cesti z običajnim dnevnim redom. K polnoštevilni udeležbi vabi odber.

»Sokol II.« je priredil manjšo nedeljo v Mestnem domu veliko zabavo s prav mnogovrstnim sporedom. Ob ti prilikti se je izkazalo, da ima »Sokol II.« res pridne in za sokolstvo navdušene člane. Radi določanskega shoda ob eni popoldne še prazna dvorana, se je spremnila do sedme ure zvečer v krasno dekorirano zabavišče. Bilo je res treba velike požrtvovnosti, da so člani caini izvršili tako delo v tako kratkem času. In sokolska marljivost je bila bogato nagradena z mnogoštevilnim obiskom naročnega občinstva. Vsa velika dvorana Mestnega doma je bila do zadnjega kotička napolnjena. Zabavni večer je otvorila »Slov. Filharmonija«, ki je do ranega jutra razveseljevala miadi svet. Do veselega razpoloženja je mnogo pripomogel zlasti komik in umetnik pl. Sladovič. Zlasti v »Margareti« kot komik in z zvončki kot umetnik je občinstvo takoreč očaralo. Pa tudi lepa slovenska pesem je bila dobro zastopana; bil je to naš priljubljen »Slavec«, ki s svojo krasno pesmijo povsod požrtvovno poseže vmes kjer je treba podpreti dobro naročno stvar. In končno — nastop »Sokola II.«! Vse priznanje načelniku, ki more v dveh večerih ustvariti iz svojih Sokolov tako težko, in povra dočela novo skupino, izvajano s tako točnostjo. Načelniki Smole in njegovi Sokoli so tudi želi za svoj red začušeno pohvalo. — Kakor razvidno, je bil spored zabavne prireditve tako mnogovrst, da je bil vsakdo popolnoma zadovoljen. Ampak naša mladina, ta je postala popolnoma zdovljiva šele okrog ene ponoči, ko je otvoril — ples, ki je trajal do ranega jutra. — Upamo, da je prireditev uspela tudi v gmotnem oziru zadovoljivo, tako, da je »Sokol II.« izdatno pomnožil svoj sklad za sokolski zlet v Celje. V to svrhu: Nzdar!

Narodna delavska organizacija stopa ponosno na dan. Trditve raznih črnih in rdečih »priateljev«, da je »Narodna delavska organizacija« mrtvo rojeno dete, postajajo vsak dan bolj neumne. Jasen dokaz za to so zlasti sijajno obiskani družinski večeri, ki jih prireja N. D. O. v Ljubljani. Sinočni družinski večer, na čigar predstavo je bila Meškovna drama »Na smrt obsojeni« in burka »Morilev in Kravji dolini«, je pa daleč prekosil vse dosedanje prireditve. Arena »Narodnega doma« je bila tako nabito polna, da se človek niti ganiti ni mogel. In prihajali so še vedno novi gosti, prijatelji narodnega delavstva, ki pa so se v svojo žalost morali vrniti. Lahko se trdi, da bi bili ti odhajajoči somišljeniki N. D. O. napolnilni še eno arena »Narodnega doma«. — Zabavni večer so otvorili tamburaši, vajenci, pripadajoči N. D. O. Nato pozdravi predsednik Juvan na navzočo občinstvo, poudarjajoč, da je slovenski delavec odločen nasprotin internacionalisti, da hoče vedno ostati naročen, dasi je član tako malega naroda. Slovenski delavec je tako važen faktor, da bi brez njega trpeč slovenstvo ogromno škodo. Četudi smo narod sužnjev, hočemo vendar zvesto služiti zasujnjenemu narodu. Naš namen ni, da bi delali s svojimi prireditvami dobiček, naš namen je, da vzgajamo svojo mladino v krepke, zavedne Slovence. V to svrhu uprizorimo nočoj dramsko igro »Na smrt obsojeni«, v kateri nam slika pisatelj Meško skoroda brezupne politične razmere naših koroških bratov. — Izkrenim besedam govornikovim je sledilo živahnlo ploskanje. — Nato so tamburaši zaigrali »Lepo našo domovino«, kar je zopet vzbudilo hrupno ploskanje in navdušene živoklice. — O igri se mora reči, da je bila dobro uprizorjena, zlasti ako se pomisli, da so mnogi igralec prvi-

krat nastopili na odrmu. Ugajali so slasti Juvanova, ki ima zelo lep, svet, močan glas, tako da jo je bilo močno rasumeti v najdaljnški hot, potem Rakarjeva, Jan. Dremovec in Štrukelj. Izborni igralec je tudi Al. Dremovec, samo včasih je njegov glas nekoliko prelaboten. Drugi igralec so imeli manjše vloge, katere so v splošnem dobro izvedli. Nad vse pa je ugajal občinstvu nastop male Juvanove hčerke, ki obeta, da postane še velika umetnica. — Igra sama pa vpliva na človeka pretresajoče. — Po žalostnem delu je prišlo tudi nekaj za zabavo. Občinstvo se je »Morilem iz Kravje doline« iz sreča nasmejalo. Vsi igralec so bili popolnoma na svojem mestu, zlasti pa izborni komik Plut. — Na splošno želijo ponoviti N. D. O. prihodnjo nedeljo cel spored sinočnega večera, kateremu namerava še nekaj novega dodatka.

Bolniško in podporno društvo pomočnih uradnikov za Kranjsko je imelo preteklo soboto pri »Novem svetu« svoj letosnji občeni zbor, ki je bil prav povoljno obiskan. Predsednik Mih. Verovšek je povdabar, da je bilo preteklo poslovno leto za društvo mnogo bolj srečno kot t. 1908; pokril se je ves primanjkljaj iz prejšnjega leta in je preostal še mal prebitek. Spominja se umrlični članov Širerja in Koejana; zborovalec se vznak sožalja dvignejo. — Iz poročila tajnika I. Tomazija je pošneti, da je bilo društvo ustanovljeno leta 1889, in da ima v Ljubljani 76, izven Ljubljane pa 14 članov. Bolniški zaklad se je proti prejšnjemu letu nekoliko zvišal. Društvo je oblikovalenih 200 K deželne podpore, vprašanje pa je, kdaj se bo ta podpora izplačala. Mestni magistrat ljubljanski je dal lansko leto 100 K podpore in za tekočo leto je tudi oblikoval 100 kron. Kmetska posojilnica ljubljanske okolice je dala lansko leto 50 K. Društveni lekarji pl. Trnkóczy je dovolil društvo pri zdravilnem 28% mesto prejšnjih 25% porusta. Vsem tem dobrotnikom se izreka točka za hvalo. — Porocilo blagajnik R. Boltava zarja izkušuje 2473 K 19 v dohodkov in 2468 K 19 v izdatkov. Društveno premoženje znača 8729 K 14 v. — Nato so bili izvoljeni: Mih. Verovšek za predsednika; Avguštin Štamear za podpredsednika; R. Boltavzar za blagajnika; Iv. Tomažič za tajnika; za izbornike Al. Breskvar, Al. Turšič in Fr. Orehel; za namestnike: Iv. Dražil, Vil. Bischof in Peter Kržič; za preglednike: Eržen, Šežin in Lang; v razrednici: predsednik J. Golob, člani: Fr. Kristan, Fr. Šturn, Iv. Hočevan in Jos. Hafner. Končno je bilo stavljenih več predlogov tako glede prešenja za podporo pri denarnih zavodih in radi plombiranja zob. Zlasti poslednja točka je provzročila zelo živahno debato, kajti plombiranje zob grozi požreti celo blagajno. Po dolgotrajni razpravi se sklene, da bo odšteje prispevala blagajna k stroškom za plombiranje zob 30%, ostali 70% pa naj plača vsak član sam. — Tajniku in blagajniku se devoli za preteklo leto 60 K odškodnine. — Po dokončanem delu se je razvila prav živahnabava, k čemer je mnogo pripomogel izborni kvartet Breskvar, Dražil, Štamear in Tomažič.

V vojaškem preskrbovališču na Dunajski cesti so te dni odkrili staro grobnico, v kateri je več krst, mrtvaških glav in človeških kostij. Na dveh krstih je čitati letnici 1710 in 1662. V grobnici so pokopovali nune iz samostana, ki je stal na mestu vojaškega preskrbovališča. Samostan je razpustil cesar Jožef. Kakor čujemo, bo mestna občina noskrbila, da se krste in človeška ogrodja neneso na rokonališča.

Christofor učni zavod priredil si je kot stalnega zdravnika g. dr. M. Rusu.

Cirilmotedeve pedružnice za Škofljic, Lavrice, Rudnik in Ig občini zbor bo v nedeljo 10. aprila 1910 ob 3. popoldne v prostoru gosp. Vinkota Ogorelca v Škofljicah.

Uradniški konsum v Novem mestu. Piše se nam iz trgovskih krovov: Od kar imamo dolenjski železnični, se je položaj novomeškega trgovstva znatno poslabšal. Železnica je namreč proverčila, da so nastale male trgovine po vseh vseh. Prej je občinstvo svoje potrebštine kupovalo v Novem mestu, sedaj jih kupuje v domači vasi. Sicer je blago na vasi dražje kakor v mestu in dostikrat tudi slabše kvalitete, a ker ima občinstvo male trgovine pri rokah, se ne meni dosti za to diferenco. Najbolj trpi mestna trgovina s specerijskim in kolonialnim blagom. Izgubila je ne samo velik del konsumentov z deželi, ampak železnica mu je vzel tudi mnogo mestnih konsumentov, namreč uradnikov. Mnogo je namreč uradnikov, ki naročajo svoje potrebštine iz Ljubljane in iz Trsta. Zdaj preti novomeški trgovci nova konkurenca. Grmski učitelj Lapajne je menda oči dolične ideje, vsaj govori se tako. V četrtek je bil pri nas shod, ki ga je sklical ljubljanski rač. uradnik Mahe-

krat nastopili na odrmu. Ugajali so slasti Juvanova, ki ima zelo lep, svet, močan glas, tako da jo je bilo močno rasumeti v najdaljnški hot, potem Rakarjeva, Jan. Dremovec in Štrukelj. Izborni igralec je tudi Al. Dremovec, samo včasih je njegov glas nekoliko prelaboten. Drugi igralec so imeli manjše vloge, katere so v splošnem dobro izvedli. Nad vse pa je ugajal občinstvu nastop male Juvanove hčerke, ki obeta, da postane še velika umetnica. — Igra sama pa vpliva na človeka pretresajoče. — Po žalostnem delu je prišlo tudi nekaj za zabavo. Občinstvo se je »Morilem iz Kravje doline« iz sreča nasmejalo. Vsi igralec so bili popolnoma na svojem mestu, izborni komik Plut.

Bradačka. Uspeh tega shoda je, da se ustavovi pri nas filialka ljubljanskega uradniškega gospodarskega društva, na kratko rečeno konsum. Naši gg. uradniki so kar »Feuer und Flamme« za ta novi konsum. Od političnih uradov je menda kar vse pristopilo. Za novomeško trgovstvo bo to hud udarec in bolj toliko bolj, ker je dobro znano od kod prihaja, in kake organizacije stope za ljubljanskim uradniškim konsumom.

Slovenska filharmonija v Novem mestu. V soboto, 2. t. m., je koncertovala naša filharmonija v Narodnem domu novomeškem. Vse, kar se v Novem mestu zanima za kulturo in posebno za umetnost, je bilo ta večer v Narodnem domu, tako da je bila velika dvorana do zadnjega kotička natlačeno polna. In naši mojstri glasbeniki so nas z umetnostjo svojih divnih instrumentov, ki so udarjali na vsoko še tako silno ali nežno stran človeške duše s pretresljivo globokostjo in dojmljivostjo, kar očarali; pozabil je človek bede svoje prizemске bitnosti povzdignil se je duh v vredne višine, potopil se je srce v sladkopojne globovine; kar je v njem ustvarjenega po božji podobi, to je privrelo ob zvokih čarokrasnih melodij z elementarno silo na dan in najgrenkejši pesimist je moral vsaj za ta večer priznati, da je lepa božja zemlja, ki roditi tolika čudeža. In vsi ti naši umetniki so naši slovenski bratje, naša je ta umetnost, kateri se divi ves izobraženi svet. Hvala in slava naši slovenski umetnosti in njenim mojstrskim predstaviteljem in tolmačem!

D. M.

Glasbena šola v Kranju. S 15. marcem se je stalno naselil v Kranju vodja »Glasbene šole« g. S. Polašek ter prevzel reden pouk. Učenci lahko nadomestno prej zamujene ure.

Zrebanje loterije za ogrevalnice

v Idriji namerava letos na dan 26. junija obhajati svojo 20letnico. Prosijo druga društva, da ne bodo na ta dan pripravljala drugih veselic.

Težka telesna poškoda. Včeraj sta se v neki gostilni na Dolenjski cesti sprla 32letni klepar Fran Župančič in delavec Ferdinand Turk. Med prepirom je Turk zgrabil za litersko steklenico v svojega nasprotnika z njim tako udaril po glavi, da ga je težko telesno poškodoval. Na lice došli policijski zdravnik g. dr. Illner mu je dal prvo pomoč, potem pa odredil, da so ga z rešilnim vozom prepeljali v delno božnjični.

To je pa že preveč! V nedeljo po polnoči je po Rimski cesti prikraljčko kakih deset Belgijcev. Ko jih stražnik v »imenu zakona« posvari in opozori na nočni mir, eden izmed njih zavpije: »Sie verdamter Schuft«. Stražnik je nato posegel med nje in natelet je na slabo. Ko je hotel zmerjal artovali so navalili drugi njeni in mu ga iztrgali, potem pa jih je nekaj zbežalo. Ko je ostale hotel poprašati za imena, se prejšnji povrne kajti razkačen medved nazaj in mahne po stražniku, kateremu je pa k sreči izbil z glave samo čepico, istotako sebi, a njegova pest je zadela lastnega tovariska — nato pa zopet zbežje. Tačaj se pa zopet eden povrne ter se držeč za bodalo hoče navaliti na varnostnega organa, kar bi bil tudi storil ako bi ta ne bil potegnili sablje. Te se je surovev vstrasil in »Schuftov« je imel zopet polna usta. Nato jo je zopet pobrisal. A še ni bilo dovolj. V tem ko stražnik išče pomoči, pridrvita k njemu dva podčastnika ter zahteva od stražnika svojega tovarisa čepico, katere seveda ni imel. Vpisala sta nad njim da straža z vojakom 27. pešpolka nima nič opraviti itd. Ker le ni bilo miru ju je stražnik odvedel k uradu, kjer so dognali njuno identiteto, potem ju pa izpustili. Dovolimo si staviti edino vprašanje: Ali res ti ljudje ne poznajo nobene discipline?

Močna eksplozija. V soboto je tržaška policija privela iz tamošnjih sodniških zaporov v tukajšnje zapore delželnega sodišča 13 kaznijencev, ki bodo vsed pomanjkanje prostorov tukaj odsedeli svoje kazni.

10 elganov ketjarjev so v soboto arotovali trije orožniki na Škofljicah ter jih pivedli in justično palajo. Pasja rabnica. Včeraj popoldne je nek pes v Hradeckega vasi podrl 8letnega posestnikovega sina Indofo, potem pa stekel in Indofo hiši ter se začel tam ruvati s prikeljenjem psom. Oče to videč, je šel takoj s palico k pasji utici in hotel ruvajoča se psa razdržiti. Zavhrel je gorjajočo namejeno po butici »napadalcu«, a prilejela je po glavi lastnega psa tako močno, da je takoj — »napravil oporko«.

Novarem včerajšnjem je prišel te dni v roke mestni policiji v osebi dozvornega Emila Contata iz Monselice pri Padovi. Na veste ima tukajšnje zadnje podstrešne vlome in tudi mnogo blaga, pokradenega drugod, so pri njem dobili. Po tativah se je vozil na kolodvor s izvožčkom in jo potem

odkurni z brzovlakom v druga mesta razpečavat ukradeno blago, drugod pokradenega pa je pripeljal v Ljubljano. Posebno priljubljen mu je bil Trst, Gorica in Reka. Ker je njegov delokrog zelo zanimiv, ga priobčimo obsežnejše jutri.

Boljšavo gibanje. V soboto se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 74 Maedoncev in 28 Hrvatov, nazaj jih je pa prišlo 15 V Brezenc, ki je šlo 26 Hrvatov, k poglobljenju Gruberjevega prekopa se je pripeljalo pa 12 Ogrov. V nedeljo je šlo v Ameriko 25 Hrvatov in 60 Maedoncev, v Heb je šlo 30, v B chs pa 40 Hrvatov. Včeraj se je v Ameriko odpeljalo 152 Hrvatov, 130 Maedoncev in 10 Slovencev; nazaj je prišlo pa 71 Hrvatov. V Mohorjevcu je šlo 26 Maedoncev, 78 Slovencev je šlo v Pasko, v Bregenc je šlo 26, v Ze tweg 7, v D brez. lje, pa 40 Hrvatov.

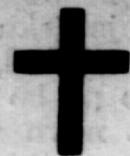
Izgubljeno in najdeno. S rojedovje, znača ga, Ivana Podobnikova je izgubila denarnico, v kateri je imela 70 K denarja. Josipina Ščeljeva je izgubila denarnico v kateri je imela cez 30 K denarja. G. Lavorlav Brus je izgubil žepno tulja uro. Delavec Fran Habjan je izgubil črno denarnico, v kateri je imel 11 K. Hlapec Ivan Miščič je izgubil lodnov klobuk. Nadstrelnik Ivan Ažman je našel tri ploščnice posode za mljeko. Šivilja grč. Zinka H alova je izgubila rjava denarnico, v kateri je imela polg denarja tudi zlat prstan. Nakar Aleksander Rabuka je izgubil denarnico, v kateri je imel 25 K denarja. Najdi so bili 3 ključi, katere dobi izgubitelj na osrednji stražnici.

Zlat ščipalnik se je izgubil ob užnega kolodvora do sodniških ulic. Kdor bi ga našel, naj ga odda proti občajni nagradi g. tržnemu nadzorniku Rubniku na magistratu.

Požar v paprniči v Medvodah. V noči od nedelje na pondeljek je v papirnici v Medvodah nastal požar, ki je to evetoče podjetje popolnoma uničil.

Kako je požar nastal, do danes še ni konstatirano, ali po dveh okoliščinah sodeč je najbrž posledica malomarnosti in nepazljivosti.

Goreti je začelo v zgornjih prostorih, ogenj se je čudovito hitro razširil na vso tovarniško poslopja in jih je vsa uničil. Pogorele niso samo strehe, tudi zidovje je uničeno. Plamen se je videl daleč na okoli, doli do Št. Vida in ker je pihal močan veter, je bila nevarnost velika.

Zalostnim srcem naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena mati, starci mati in prababica.

Marja Vrabec roj. Menart

mirno v Gospodu preminila danes popoldne ob 2¹/₂ ur. ure previdena s svetotajstvji, v starosti 93 let.

Pogreb drage pokojnice vršil se bude v sredo 6. t. m. ob 4. popoldne.

Maše zadužnice se bodo brale v župni cerkvi M. B. R. v Gor. Logatcu.

Predrago pokojnico pripomoremo v blag spomin in molitev.

1198

Zaljutote rodbine:

Vrabec, Rihar, Gostiča.

V Gor. Logatcu, 4. aprila 1910.

Sprejme se spreten žagar

za vodno žago. Oženjeni imajo prednost.

Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

1194

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritlikin
se ište za majnikov termin.

Ponudbe pod „Stanovanje“ na upravnštvo »Slovenškega Naroda«.

1196

STANOVANJE

z 2 sobama, kuhinjo in pripadki se odda takoj ali za majev termin na Vodovodni cesti št. 28.

V najem se da takoj

trgovina

v večji vasi na Notranjskem, katera že obstoji nad 30 let. V isti hiši je tudi gostilna in trgovina.

Pisma je nasloviti pod šifro „Trgovina“ poste restante, Idrija.

1193

Dva izurjena

1173

ključarska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo

Ivan Triller na Bledu.

V nojem letu
mało prodajalno jestvin
ali pa bolje idečo
prodajalno kruha.

Kdo, pove upravnštvo »Slovenškega Naroda«.

1164

Tovarna itče

stenografa

zmožnega slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe je poslati pod šifro „L. L.“ na upravnštvo »Slovenškega Naroda«.

1166

Adolf Anton Mlekuš,
trgovac z meš. blagom v Boču na Goriškem
sprejme spremoga, zanesljivega
trgovskega pomočnika

izvežbanega v vseh strokah. Ozira se
le na dobro moč.

1160

Divje peteline in
druge živali
najceneje nagača
Ivan Robida

Tržaška cesta 22,
Ljubljana.

Na željo odnaša in prinaša sam domov, zadostuje
naročilo z dopisnico.

1154

Sprejmem
strojepisca
večega slovenske in nemške stenografske.

Advokat dr. Franc Frlan
v Ljubljani v hiši Štefanove gostilne,
Miklošičeva cesta št. 4.

1197

Fran Hojnik,
tevarnar slamnikov
v Domžalah štev. 8.

Prodajam
vsako sredo in vsako soboto
na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani

najnovejše damske modne
slamnike.

Oblike tudi po zahtevi, tudi drugim
cenj. odjemalcem se priporočam.

Model 1910

1053

Kavarna „Ilirija“
Kolodvorska ulica 22,
3 minute od južnega kolodvora,

VEČ 400 GODI
NA

Ulica Humpolec jež suknarski ţada.

Najbolje suknja in pomočnu robu
nudi tvrdka
ANT-TOMEC
izvoz suknja
u Humpolcu
(Češka)
Uzorci
badnici
frize

1172

2 krojaška pomočnika

sprejme takoj v trajno delo
A. Pretnar, Sava pri Jesenicah.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da
OLLA in ne daje si manjvenih posnetkov
za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno
takdo blago“.

Ilustrovani, poučen in originalen cenovnik
z navedbo prodajalih zastonj od tvo
nic za gumi OLLA na Dunaju II. 1000
Pratorski. 57.

1000

Kavarna „Ilirija“
Kolodvorska ulica 22,
3 minute od južnega kolodvora,

je vsak dan

VSO NOČ ODPRTA

ter se slavnemu občinstvu toplo priporoča.

Model 1910

1053

Edino
zastopstvo znamke

KINTA

je v teku in trpežnosti nedosežno
kolo sedanosti.

Zaloga Puchovih koles.

Kolesa sprejema v poprave, omaj
liranje in poniklanje.

Zočna, solidna in cena izvršitev.

Model 1910

323

Karel Kocian

tvornica za suknje

v Humpolcu

na Českem.

Vzorci franko.

Model 1910

1199

Modni salon

Ivana Schiller

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31

priporoča lepo izbiro

947

damskih, dečkiških in

otroških klobukov.

Žalni klobuki veliko v zalogi.

Panjala tako in ozi.

Model 1910

1174

Pomočni delavci

se sprejmejo v trajno delo

v krajiški železnici, tovariši v Kamniku.

Pisarniški pomočnik

slovenščine in nemščine podolnoma

več, sprejme takoj primerno službo

sluge, oziroma pisarja ali druga pri

merno delo. Ponudbe pod „Pisarniški

pomočnik“ na upravnštvo »Slovenškega Naroda«.

1098

Belo okrasen

otroški voziček

(za sedeti) se proda.

Naslov pove upravnštvo »Slovenškega Naroda«.

1172

Gospodične

vešče belega vezenja

se sprejmejo.

Naslov pove upravn. »Slovenškega Naroda«.

1173

Stenografinjo

več slovenske in nemške stenografske ter strojepisne

sprejme

dr. Ferdinand Müller, odvetnik v Celovcu.

Vstop takoj. Plača po dogovoru.

1180

Lestnica in tisk. »Narodne tiskarne.

otroški voziček

(za sedeti) se proda.

Naslov pove upravnštvo »Slovenškega Naroda«.

1172

Gospodične

vešče belega vezenja

se sprejmejo.

Naslov pove upravn. »Slovenškega Naroda«.

1173

Stenografinjo

več slovenske in nemške stenografske ter strojepisne

sprejme

dr. Ferdinand Müller, odvetnik v Celovcu.

Vstop takoj. Plača po dogovoru.

1180

Lepa prilika za peko.

Hiša S popolnoma opravljeno

se pod ugodnimi pogoji

takoj proda ali da v najem v Lesah

na Gorenjskem.

Hiša je nova, z opcko krita in ima

vodovod. — Podrobnosti pri lastniku

J. Pretnarju, trgovcu na Bledu.

1181

Solicitorija

večega deželnih jezikov in izurjenega
v izvršilnih in zemljeknjivih zadavah

sprejme odvetniška pisarna

dr. Fr. Brnčič in dr. Mat. Pretnarja
v Trstu, Via Nuova 13, II.

Plača po dogovoru. Nastop 1. maja.

1182

četrtek

in vsako

nedeljo

vso noč odprta

renovirana kavarna „Merkur“

Najvjudnejše se priporočata

Viktor in Marija Izlakar.

1185

Proda se za lesotržce posebno pripravno

večje posestvo

s skoro novimi stanovanjskimi in